

smi maši. — Meškovo igro »Henrik, gobavi viteza«, ponovimo šele na dan Sv. Treh kraljev dne 6. januarja. Vabimo Vas že danes, da tega dne obiščete naš katoliški dom! — Vesele božične praznike želi vsem prijateljem »Slovenskega gospodarja« — dopisnik.

Osluševec pri Veliki Nedelji. Kruta smrt nam je iztrgala po dolgotrajnem bolehanju vsem priljubljenega ter daleč okrog znanega Jožefa Poplatnika, 76 let starega užitarja v Osluševcih pri Veliki Nedelji. Bil je vzoren vzgojitelj sedmih otrok, kateri so že povečini preskrbljeni. BM je pa tudi neustrašen borilec v teh kritičnih časih za katoliško vero. Hladna zemljica naj mu je lahka! Ostalim žalujočim naše iskreno sožalje!

Velika Nedelja. Posebna novost je v naši fari. Pod vodstvom našega vrliga učiteljstva se je ustanovila pri nas »šolska kuhinja«, ki že prav živahno deluje. Sleherni dan opoldne dobil topel obed do 200 otrok, ki so oddaljeni od šole, da ne morejo v opoldanskem odmoru domov. Kakor čujemo, so vsi otroci prav zadovoljni s hrano. Z ozirom na velevažen zdravstveni moment je potrebno, da vsi priskočimo tej novi ustanovi, kolikor je v naših močeh, na pomoč! Ne za nas, za naš mladi rod gre. Vsakovrstne prispevke prejema »šolska kuhinja« v vsakem času.

Čadram. V dneh od 9. do 17. decembra se je obhajal v naši župniji sv. misijon, ki so ga vodili očetje kapucini iz Celja. Namen mu je bil proslaviti 1900letnico trpljenja in smrti našega božjega Zveličarja z največjo cerkveno slovesnostjo, pa tudi v največjo duševno korist župljanov. Udeležba je bila izredno obilna, razdelilo se je nad 3000 sv. obhajil. Tudi iz sosednih župnij so prihajali ljudje kakor k pridi-gam, tako tudi k drugim pobožnostim. O pri-liki misijona so se opravile ob najštevilnejši udeležbi svetoletne procesije in za dobitvev od-pustkov predpisane molitve. Sklepni govor, ka-kor tudi zadnja procesija je imel v nedeljo po-poldan domači g. župnik, ki je vso župnijo po-svetil presv. Srcu Jezusovemu.

Šmartno pri Slovenjgradcu. Ob enih je pre-jela zadnjo popotnico in ob devetih zvečer je odločila palčko romanja po tem svetu Speg-lova Micka, katero ste poznali in ljubili. Po-grešala jo bo Marijina družba, katere vedna in

dobra članica je bila nad 25 let, Katoliška ak-cija, razni odseki Marijine družbe, pri katerih se je udeleževala. Velike so njene zasluge za katoliško časopisje; vneto in vztrajno je agitirala zlasti za »Slovenskega gospodarja«. Ma-rijine družbenke so rajnice ognile z zelenjem in cvetjem, ki ga je tako ljubila. Njena naj-ljubša pesem »Rasti, rasti rožmarine« se je ures-ničila. Mnogoštevilčen pogreb je pokazal, kako je bila priljubljena rajnica med vsemi. Njeno vzorno in dela polno življenje je res vredno vzgleda! In tam na mirodvoru je zijal črni grob in hlepel po novi človeški žrtvi. Pokril je telo za vedno k pred 16 leti umrlemu bratu. Z Bogom, teta! Na svidenje nad zvezdami!

Vransko. Dolgo so je smrt izogibala Brišni-kovega doma na Brišah in milostno prizana-sala staremu Brišnikovemu »ateju«. Pretekli petek ponoči pa ni mogla več mimo, ampak je stopila v hišo in ateju mirno zatisnila tru-dne oči. Rajni Andrej Brišnik je bil najeta-rejši vranski faran. Dočakal je izredno viso-ko starost in preminul v svojem 95. letu. Ro-dil se je dne 29. novembra 1840. Pred 26 leti mu je umrla žena, s katero sta imela 11 otrok in sicer 10 hčerk in 1 sina, ki pa je po poldru-gem letu umrl. Sedaj še živi 6 hčerk. Ena iz-med njih se je poročila s Tomišekom in pre-zvela dom. Toda njen mož je kmalu umrl in stari atej je moral zopet prijeti gospodarstvo v roke. In to je on dobro umel. Saj je bil prid-en in marljiv kot mravlja. Razen tega je bil tudi dolgih 18 let cerkveni ključar farne cer-kve in ravno tako dolgo ključar podružnice Marije za Čreto. Dolgo časa je bil tudi občinski odbornik. Eno posebno željo pa je še imel: dočakal bi bil rad novo sveto mašo svojega vnuka Franceta Tomišeka. Vendar pa je že sam večkrat podvomil: nad tem, češ, da ga bo smrt prej pobrala. France zdaj služi kot bogo-slovec-četrtletnik svoj vojaški rok v Nišu. Vsemogočni naj poplača Brišnikovemu ateju njegova dobra dela in mu podeli večni mir, ki ga v življenju zaradi svoje delavnosti ni poznal.

Laški okraj. Zadnje čase večkrat čitamo po časnikih poročila o zmanjšanju brezposelnosti in da se svetovna gospodarska kriza otajšuje itd. To bi seveda človek sodil, posebno če smo videli večjo zaposlitev na železnici, kako so

Knjižnica Sl. gospodarja.

Zemljiška knjiga Din 5.—
Kako si sam izračunam davek
Din 4.—
Zaščita kmetov Din 5.—

Naročniki »Slov. gospodarja« dobijo vse zvezke te knjižnice za polovično ceno. V letu 1935 bo izšlo še precej teh knjžic, tako da bodo naročniki »Slov. gospodarja« s to ugodnostjo prihranili celotno naročnino in še več! Zato priporočamo vsem, da ostanejo naročniki »Slovenskega gospodarja« ter tudi drugim povedo o tej ugodnosti!

Naročniki, naročajte knjižice na naslov: Uprava »Slov. gospodarja« Maribor, Koroška cesta 5, in predstavite, da kot naročnik plačate le polovico. Ostali pa na naslov: Tiskarna sv. Cirila v Mariboru in v Ptuju.

meseca novembra delali na progi celo ob nedeljah. Pri kmetem stanju v našem okraju pa moramo ugotoviti, da se kriza ne zmanjšuje, ampak vedno hujše nastopa. Imeli smo zadnja tri leta krize še razmeroma dobre letine. Letos pa je vsled deževja letina skoro povsod precej slabša od lanske. Samo fižola in sena se je več pridelalo kakor prejšnja leta, vse drugo je letos slabše obrodilo, posebno še ozimina je bila marsikje slaba. Najhujše pa smo kmetje prizadeti vsled zopetnega padca cen goveji živini in svinjam. V avgustu se je cena lepim volom držala še okrog 4 Din za 1 kg žive teže, je sedaj zopet padla na 3,50 Din, sicer pa itak ni nobene kupčije, že par mesecev se iz našega okraja ni nič izvažalo. Marsikateri kmet v jeseni najtažje opita govejo živino, ker ima na razpolago različna krmila, sedaj pa ne more prodati, ker nihče ne kupuje. Še slabše je letos s svinjami. Prejšnja leta

Znamenje miru in sprave.

V bližini prestolice ameriških Združenih držav Washingtona in sicer v kraju Chohalis je na visokem drevesu med vejevjem že danes povsem zaraščena puška kot znamenje miru ter sprave med belokožci in Indijanci.

— —

Država brez premogovnikov

je Italija, ki uvaža ves premog iz inozemstva.

— —

Na Angleškem

pride takoj za kraljem in za člani kraljeve rodbine nadškof iz Canterbury, ki kralja krona. Sledi mu lord kancler, najvišji sodnik v kraljestvu, nato čuvar velikega pečata, za tem pride jorški

šotoru, pač pa smo določili s kockami red, po katerem smo hoteli stražiti ter opazovati okolico celo noč. Tovarišu Jožetu je prisodila kocka stražo od 11. do 1. ure. Vsak je vzel seboj na opazovanje puško ter samokres. Kmalu po polnoči je padel strel iz Jožetove puške, nato njegov obupen klic in vse je potihnilo . . .

Strel in krik sta pognala na noge naš celi tabbor. Iskali smo sem ter tja, klicali, iskali, a nikjer žive duše! Campbell je spustil od nestrpnosti drgetujočega psička, ki je zacvilil, zalajal in jo ubral v najhujšem diru med kamenjem proti vrhu. Med dvema skalama je obstal, zatulil bolestno v zrak in se ozrl proti nam, kakor bi nas vabil na ogled.

Šli smo eden za drugim v prebriski zavesti, da je zadela tovariša nesreča. In res . . . Prizora med obema pečinama ne bom pozabil nikdar! Ubogi Jože, ležal je na hrbtu, globoko v vratu mu je tičala streljica, obraz mu je bil strašno spačen, oči odprte, iz rane je curljala kri, s prsti se je zagrebel v smrtnem boju v pesek, puška je bila dalje proč . . .

Precej časa smo stali krog mrliča nemi, prestrašeni vsled nenadne izgube ljubega tovariša, katerega je končala smrt, kakoršne si ne bi nadejal nikdo.

Prvi se je upal k žrtvi Campbell. Potipal je

inženerja na srčno stran in odkimal — prijatelj je že bil mrtev. Skušal je izvleči puščico, ni šlo lahko, moral je potegniti z obema rokama. Streljica je bila cela iz trdega lesa in opremljena s perjem. Ni bila izpihnjena iz cevi, ampak izstreljena s pomočjo loka. Iz zevajoče rane je počasi iztekala kri. Ko smo hoteli dvigniti truplo za prenos, je že bilo otrpnilo, kakor bi bil ležal mrlič nekaj ur. Brezdvomno je bila puščica zastrupljena in radi tega je zvil ude krč, ki se je spremenil v takojšnjo otrpjenost.

Po kolenih smo preiskali ter pretipali vse naokrog, da bi zvedeli za kako sled za skrivnostnim morilcem — ni nam uspelo. Nepojasnjeno je ostalo nam in bo tudi zanamcem: Na koga je streljal Jože in kedo ga je prehitel z izstrelom smrtonosne streljice?

Tako žalostno in zagonetno preminuli nam je bil krvav dokaz, da nismo sami na otoku. Peruanski državni zaklad, ki se skriva bogznaj kje, je zastražen in sicer od potomcev starih Inkov, od Indijancev. Koliko jih je in kje da so, nismo niti skušali zvedeti.

Jožeta smo naložili na čoln, ga prepeljali z zakladnega otoka na sosedni otoček, kjer smo ga zakopali in zložili nad grobom visoko piramido iz kamenja.

Skrivnostna smrt je tolikanj prevzela našo

smo v jeseni prodajali svinje še po 9—10 Din zaklane teže kg, letos je cena 7—8 Din in še nihče ne vpraša. Svinje za mast in speh pa se uvažajo iz Hrvaškega, ker naše svinje letos vsled pomanjkanja žita nimajo dovolj masti. Seveda, če kmet nima koruze za kruh, je ne boče krmil svinjam. Zato pa zahtevamo mi kmetje svojo stanovsko zbornico, kot jo že imajo drugi stanovi.

Rajhenburg. V sredo dne 12. decembra je obhajal župnik naše lurske bazilike g. konz. svetnik Josip Tratnik, svojo 60letnico. Ob šestih zjutraj je daroval v baziliki Gospodarju življenja sveto daritev in mu zapel slovesni »Te Deum«. O našem g. jubilarju je že več pisal zadnji »Slovenski gospodar«. Naj omenimo danes samo to, da je bil g. svetnik Tratnik kot neustrašen boritelj za dobrobit ljudstva že večkrat kamen spodlitke nekaterim »patriotom«. A on ni klonil nikdar, ker »junak pač živi zato, da trpi, da smeh igra mu v obeh, če tudi boli.« Ob 60letnici pa ključemo našemu g. župniku v imenu vseh faranov: Bog Vas ohrani še do poznih dni življenja, Bogu v čast, narodu v korist! — Letos je obletnica, ko so nam podrli kapelico pri mostu. Obljubili so sicer takrat merodajni gospodje, da nam bodo takoj postavili novo kapelico, a kapelice pri novem mostu še danes ni. Apeličamo na našega gospoda župana, naj poskrbi, da se kapelica postavi, kakor je bilo to takrat obljubljeno! Kapelica je stala tam že stoletja, mnogo rodov jo je poznalo in tudi sedanji rod je ne bo pozabil.

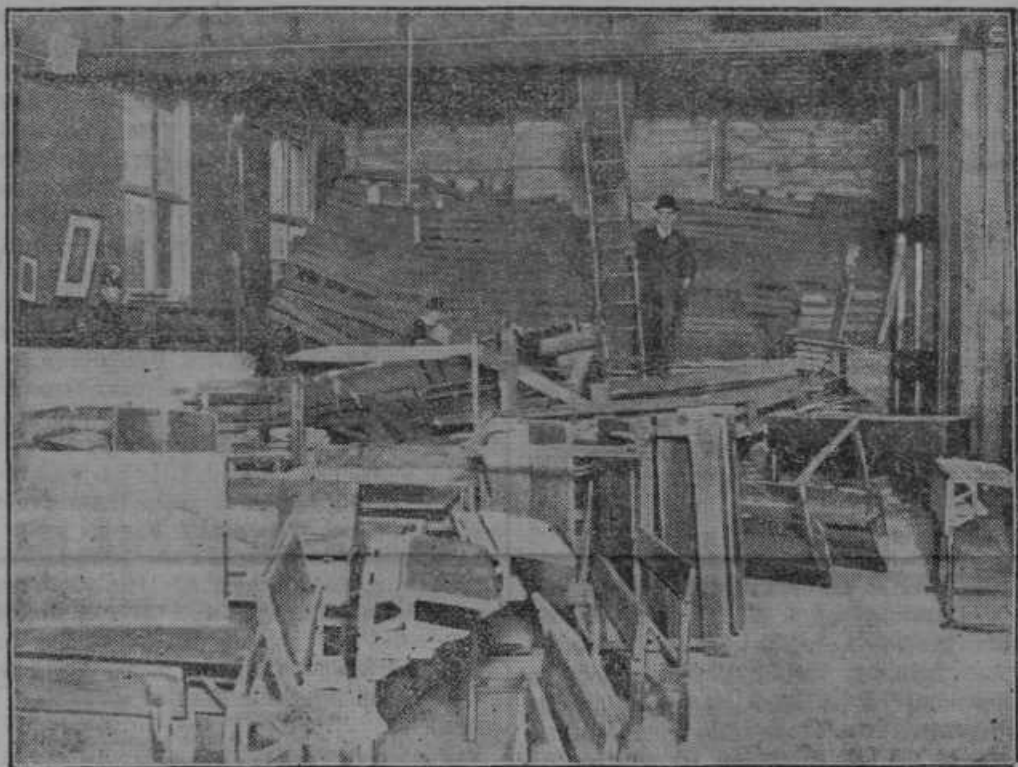
Daljnovidno gledališče.

Kakor so pisali listi, bodo v Blackpole-u na Angleškem odprli nenavadno gledališče. V gledališču, ki bi ga lahko imenovali daljnovidno, bodo udeleženci gledali prizore, ki se bodo odigrali na neki irski slovesnosti. S posebnimi pripravami bodo prenašali slike z narodne veselice na Irskem v gledališče na Angleškem. To je gotovo zgodovinski dogodek prvega reda. Začudenje je prav tako veliko, kakor tedaj, ko so ljudje prisostvovali prvi kinematografski predstavi. Uresničile so se sanje veli-

kih sanjačev, kakor je bil Francoz Jules Verne.

Dolgo se je človeški um trudil, da uresniči te sanje. Ali ni zabavno gledati v Londonu ljudsko veselico, ki se prav v tistem času vrši na Irskem? Ali prisostvovati konjskim dirkam v Derbyju, v gledališču v Dublinu, ki je kakih 100 km oddaljen. Kmalu se bo to vsakemur zdelo tako priprosto in navadno, kakor se danes prav nič ne čudi zvočnemu filmu. Toda zadeva vendar ni tako enostavna. Treba je bilo mnogo časa, preden so raziskovalci ta nenavaden izum uresničili. Misel je v zvezi z odkritjem, da ima element »zelen« nenavadne električne lastnosti. Že pred

desetletji so ugotovili, da ta element odvajajo v večji ali manjši meri električni tok glede na to, ali je močnejše ali pa manj razsvetljen. Na podlagi tega opazovanja so prišli na te zelen-celice in pozneje foto-celice, ki so jo odkrili v istem času, kakor brezžični brzojav. S svetlobnim žarkom so odtisnili podobo, ki naj bi jo brzojavno prenesli. Temne točke na sliki so zadržale več svetlobe kakor svetle. Ko so ta žarek uravnali na foto-celico, je izločil električni tok silo, ki se je stopnjevala, oziroma padala v zvezi s svetlobno močjo točke na sliki. Te električne sunke lahko oddajamo po žici ali brezžično v daljavo in če tako prenesemo vse točke, svetlo

Nesreča pri božičnem koncertu v angleškem mestu Liverpool. Pod se je udri pod težo 500 oseb, ki so prisostvovali božičnemu koncertu v zgoraj imenovanemu mestu. Ranjenih je bilo 211 oseb.

delavce kopače, da so izjavili z vso odločnostjo, da ne bo prijel nobeden za kramp in ne za lopato. Peruansko zlato se naj skriva kje in kako globoko hoče, življenje jim je ljubše nego smrt!

Z našo radijo-postajo smo odposlali v lukso San Pedro klice, naj pride takoj po naša jahta, ker smo v nevarnosti.

Prestavili smo po pogrebu naše bivališče z zakladnega otoka na sosednega, kjer smo ostali v prav dolgočasnem brezdelju do prihoda ladje. Opazovali smo gibanje na prejšnjem otoku dan in noč, a niti eden ni opazil kaj sumljivega.

Odpejali smo se praznih rok, spremljani od žalosti radi prebrideke zgube ljubega tovariša in s sklepom, da nobeden od nas ne bo več stikal za zlatom, katerega se držita prokletstvo in smrt!

Najnovejša časopisna poročila o skrivnostnem peruanskem zakladu na Cocos otokih pravijo, da zagonečno zastraženo zlato še ne bo imelo miru pred pohlepno človeško roko. Pripravljajo novo ekspedicijo iz Amerike. Najnovejšo raziskovalno opremo bosta vodila severni raziskovalec kapitan Frank Worsley in poročnik Jožef Russel Stenhouse. Prodreti nameravata do zaklada po povsem novih potih. Vzela bosta seboj elektromagnetične aparate, kakor tudi radiovalovne priprave, ki bodo takoj pokazale, ali je

na kakem mestu večja množina kovine. Ti aparati so občutljivi na razdaljo 400 m. Če bi torej na primer potres tako prevrnil zemljo, da bi zaklad zlezal tudi 400 m pod zemljo, ga bodo ti aparati zasledili. Ekspedicija vzame seboj tudi letalo, s katerim bodo prinašali na otok živila. Če jim sreča na otoku Cocos ne bo mila, se odpeljejo raziskovalci na bližnje otoke, kjer je tudi zakopano zlato morskih roparjev. Poleg tega leži ob ekvadorijanski obali v morski globini velika španska ladja, ki so jo potopili morski roparji in na kateri je bilo naloženega mnogo zlata in srebra. Stenhouse in Worsley hočeta priti tudi do tega zlata.

Pomenljiva za današnje razmere je sledeča ponudba: Oba morskata junaka sta prejela na stotine pisem mladih deklet, ki so se ponudile, da bi sodelovale pri ekspediciji kot kuharice, natakarice in postrežnice. Toda na njihovo veliko žalost sta se raziskovalca postavila na stališče, da na njuni ladji ni prostora za ženske.

nadžkof in temu še le sledi ministrski predsednik.

Poljedelstvo in živinoreja

sta na Danskem na najvišji stopnji v Evropi. Cela Danska ima 2 in pol milijona prebivalcev in ravno toliko goveje živine ter konj. V Nemčiji pride na 1 osebo le 0,4 koma goveje živine.

Hotel iz stekla.

V Doncastru na Angleškem so otvorili v zadnjem času hotel, ki je povsem iz stekla. Stavba ima ravno streho, zunanje stene so iz rdečkastega in modrega stekla. Tla po sobah, stropi, stene, vse je iz stekla.

Širite „Slov. gospodarja“!